

Handels- og Kontoristforening« til et Møde i »Købmandsskolens« smukke Festsal. Skolens Forstander, Hr. L. Jacobsen, talte her varmt Lærlingenes Sag, og fremhævede dels Nødvendigheden af, at de fik regelmæssig Undervisning paa en Handels-skole under *hele* deres Læretid, dels at denne Undervisning fandt Sted paa et tidligere Tidspunkt af Dagen, end det hidtil har været Reglen, nemlig, efter en 12 Timers Arbejdsdag, fra Kl. 8—10 om Aftenen.

Det er klart, at naar saa forholdsvis faa Kvinder beskæftigede ved Handels- og Kontorvirksomhed hidtil har benyttet den udmærkede Adgang til Undervisning, som er givet dem derved, at »Købmandsskolen« har aabnet sine Porte for dem, da bunder det ikke *alene* i manglende Alvor, men ogsaa i bristende Kræfter. Man maa derfor haabe, at det for Fremtiden bliver Skik og Brug eller, helst, fastslaaet ved Lov, at Lærlingeundervisningen finder Sted i *Arbejdstiden*, saaledes som det nu er Tilfældet mange Steder i Tyskland, og at de unge Kvinder da vil benytte den Adgang til Uddannelse, der gives dem. Det er sikkert den bedste Vej til Opnaaelse af samme Løn som deres mandlige Kolleger.

Louise Neergaard.

Ændret Valgmaade til Rigsdagen.

Det kunde vist være et meget ypperligt Forslag til »en ny Styreform«, der er omtalt i Nr. 22, 1908 af »Kvinden og Samfundet«; der er imidlertid, forekommer det mig, i det mindste *én* Hage derved: Der vil sikkert hengaa mange Aar, før der bliver mere end et ganske lille »Fremtidens Mindretal« derfor, dertil er Skridtet for stort at tage ad en Gang. Men den nuværende Valgmaade har saa aabenbare Skavanker, at der, naar Sagen maaske allerede i Aar kommer til Behandling i Rigsdagen, maatte kunne blive Flertal for ret indgaaende Ændringer.

Der kunde vel findes en Maade, hvorpaa man kunde bevare noget af det gamle, der dog besidder visse gode Sider, samtidig med, at en Overgang til det ny blev forbedret: Beholde foreløbig Valgkredsinddelin-

gen, kun ændret saaledes, at Kredsene bliver nogenlunde lige folketallige med f. Eks. 25,000 i hver, altsaa omkring 100 Rigsdagsmedlemmer; — og kun *et* Ting, *en* Forsamling.

Valgene af disse c. 100 foregaar som vanligt, dog saaledes ændret, at, om ingen af Kandidaterne i en Kreds, hvor der stiller sig mere end to, opnaar virkeligt Flertal (flere Stemmer end de andre tilsammen), skal der være Omvalg mellem de to, der har opnaaet de højeste Stemmetal. Saaledes kunde hvert Parti i første Omgang møde med sin Kandidat, og hvad dette betyder for et Mindretal, vil enhver, som har befattet sig en lille Smule med Politik, forstaa at vurdere. Thi her er vi efter min Mening ved en af de gode Sider hos det gamle: Det har sin store oplysende og navnlig vækkende Betydning, at Vælgerne faar Lejlighed til ved Møder at høre de politiske Spørgsmaal debatterede af Ordførerne, og let Adgang til at tage Del i Forhandlingerne ved saadanne »Vælgermøder«. Denne »politiske Skole« er Vælgerne næppe endnu vokset fra.

Nogen Betydning har det ogsaa, at Kredsene mere og mere er komne ind paa at vælge deres Repræsentant af deres egen Midte, hvor han er kendt ogsaa som Privatmand. Der har sikkert været Rigsdagsmænd, — er maaske endnu —, som næppe vilde være bleven valgt i deres egen Kreds.

Men hvad skulde der være i Vejen for, at enhver Vælger kunde besidde fri Valgret ved Siden af den bundne, altsaa afgive to Stemmer, den ene paa en af de lokale Kandidater, den anden paa hvilken som helst Mand eller Kvinde i Landet, man ansaa sig bedst repræsenteret af, hvad enten denne var blandt de opstillede Kandidater eller ikke, naar de kun havde sagt sig villige til at lade sig vælge. Opnaaede en saadan Kandidat Hundrededelen af Landets samtlige Stemmer, skulde han være valgt, selv om han var faldet i den Kreds, hvor han var opstillet, eller slet ikke var opstillet i nogen Kreds.

Afstemningen kunde som hidtil foregaa sognevis, og for den frie Stemmegivnings Vedkommende efter Valget indsendt til en for hele Landet gældende Valgkomité.

Repræsentanterne har Stemmeret i Rigsdagen i Forhold til deres Vælgertal; Repræsentanten med det højeste Stemmetal er Rigsdagens Formand.